

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Славістичні студії

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма **«Польська мова і література, англійська мова, переклад»**

Освітня програма **«Українська мова і література»**

Спеціальність **В11 Філологія**

Галузь знань **В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Славістичні студії
Викладач (-і)	Ткачук Тамара Олексіївна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
E-mail викладача	tamara.tkachuk@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.cnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до узгодженого графіка протягом навчального семестру. Можливі консультації через мережу Інтернет за попередньою домовленістю (Zoom)
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є типологічне вивчення слов'янських літератур у їх взаємозв'язках із літературами європейськими.</p> <p><u>Зміст дисципліни охоплює</u> методологічний і теоретичний досвід застосування рецептивної естетики, типологічного вивчення слов'янських літератур, вивчення рецепції України у різні епохи культурного і літературного розвитку.</p>	
3. Мета та завдання навчальної дисципліни	
<p><u>Мета вивчення</u> дисципліни – ознайомити з методологічними і теоретичними засадами літературної рецепції, порівняльного літературознавства в Україні у контексті стрижневих проєкцій розвитку слов'янських літератур.</p> <p><u>Завданнями</u> даної дисципліни є підготовка дослідників літератури, здатних здійснювати літературознавче і загалом філологічне дослідження літературно-художніх явищ з обов'язковим залученням рецептивної і компаративної складової, що відповідає актуальним вимогам новітнього етапу розвитку філологічної науки.</p>	
4. Програмні компетентності	
<p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, літературознавчої славістики, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 1: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей. Здатність до участі в роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів, налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво, мотивувати колективну діяльність, спроможність застосовувати стимули та інші soft skills.</p> <p>ЗК 2 Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5 Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 6 Здатність спілкуватися польською і українською мовами.</p> <p>ЗК 7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 11 Здатність проведення досліджень на належному рівні.</p> <p>ЗК 12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність)</p> <p>Фахові компетентності:</p>	

ФК1. Здатність демонструвати знання сучасної наукової парадигми в галузі літературознавства.

ФК 2 Здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки.

ФК 3 Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства тощо; здатність вільно користуватися фаховою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 5 Здатність самостійно досліджувати сучасні мовознавчі та літературознавчі проблеми в синхронічному і діахронічному аспектах.

ФК 7 Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі філології.

ФК 10 Здатність до ефективного іншомовного, а також міжособистісного спілкування у навчанні та професійній діяльності.

5. Програмні результати навчальної дисципліни

ПРН 2. Демонструвати належний рівень володіння державною та польською мовами для здійснення письмової та усної комунікації, зокрема в професійному й науковому спілкуванні.

ПРН 3. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати результати своїх досліджень в галузі польської філології державною та польською мовами.

ПРН 5. Проявляти толерантність і повагу до іншого (раса, національність, релігія тощо).

ПРН 7. Цінувати різноманіття та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.

ПРН 12. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрямки і школи у літературознавстві.

ПРН 13. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ПРН 14. Здійснювати науковий аналіз мовного й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 15. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 16. Чітко й аргументовано пояснювати сутність філологічних проблем та власну думку щодо них.

ПРН 18. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного літературного матеріалу.

Уточнені результати навчання:

- здатність самостійно орієнтуватися і визначати основні віхи рецепції України у слов'янських літературах;
- здатність визначати особливості індивідуальних рецептивних і компаративних методик чільних представників європейського і українського літературознавства;
- здатність коректно застосовувати методологічний досвід та термінологічний апарат сучасної літературознавчої компаративістики й рецептивної естетики;
- здатність застосовувати у практиці власного наукового дослідження рецептивну й компаративну компоненту;
- здатність самостійно набувати та удосконалювати необхідні знання та вміння шляхом опрацювання новітніх джерел з тематики курсу.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
практичні заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Вибірковий	
II	035 Філологія	1	В	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		Кількість годин		
		Лекції	Практичне заняття	Самостійна робота
Тема 1. Літературознавча компаративістика й рецептивна естетика як галузь сучасної науки про літературу: загальна характеристика (визначення, засади і функції, роль і значення в структурі сучасного літературознавства). Типологія слов'янських літератур.		2		4
Тема 2. «Українська школа» польських романтиків.		1		4
Тема 3. «Молода Польща» і «Молода Муза»: типологічний аспект.		1		4
Тема 4. С. Виспянський і Україна.		1		4
Тема 5. Творчість С.Пшибишевського в українській літературній рецепції. Краків як текст і контекст.		1		4
Тема 6. Іван Франко і польська література.		1		4
Тема 7. Леся Українка, Ольга Кобилянська і слов'янські літератури			2	4
Тема 8. Болеслав Лесьмян і Україна.			2	4
Тема 9. Василь Стефаник у європейському літературному контексті.		1	2	4
Тема 10. Європейське мистецтво у творчій рецепції Тараса Шевченка.			2	4
Тема 11. А.Міцкевич і літературний процес в Україні			2	4
Тема 12. Гетьман Іван Мазепа – романтичний герой у західноєвропейському письменстві			2	4
Тема 13. Англійський бард Джордж-Ноел-Гордон Байрон в українській проєкції.			2	4
Тема 14. Слов'янські та козакофільські мотиви у творчій спадщині Проспера Меріме.			2	4
Тема 15. Василь Пачовський і Станіслав Пшибишевський: типологічний аспект.			2	4
Загальна к-сть годин		12	18	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни				

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Оцінювання здійснюється за національною на ECTS Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів і є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу, індивідуальне творче завдання. Залік передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 100 балів, мінімум 50 балів).</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів, користується повторним правом отримати залік за талоном №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>Оцінюється відвідуваність 9 занять упродовж семестру за 100-бальною шкалою – 50 балів.</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Передбачено одне письмове підсумкове тестування на платформі d-learn.cnu.edu.ua, яке охоплює 25 завдань (максимальна кількість балів – 20), КСР контроль самостійної роботи – 20 балів, та індивідуальне творче завдання – 10 балів.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується активність студента під час практичних занять; присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски занять без поважних причин, а також результати відпрацювання пропущених з поважних причин занять.</p> <p>При виставленні заліку (максимум 100 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин (50 балів), бали підсумкового тестування на платформі d-learn.cnu.edu.ua (20 балів) та бали, отримані за опрацювання навчального матеріалу під час самостійної роботи студента (20 балів), що контролюється протягом тижня контролю самостійної роботи (КСР), та бали за індивідуальне творче завдання – 10 балів.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Форма підсумкового контролю – залік. Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №1, користується правом перескладання заліку за відомістю №2. Оцінюється володіння теоретичним матеріалом, вміння вести дискусію з проблемних питань та здатність проектувати матеріал курсу на площину власної наукової роботи, виконання індивідуальних творчих завдань.</p>
<p align="center">8. Політика навчальної дисципліни</p>	

Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Відвідування занять:

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача щопонеділка о 15.00.

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.cnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, Udeму, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.cnu.edu.ua>.

9. Рекомендована література

1. Грицик Л. В. Українська компаративістика: концептуальні проєкції. Донецьк: Юго-Восток, 2010. 299 с. URL:

<https://drive.google.com/file/d/1GKBxBtD2bFM3cWom76i0XTX6s101Ftk/view?usp=sharing>

2. Матвіїшин В. Український літературний європеїзм: монографія. К. ВЦ «Академія», 2009. 264 с.

3. Наливайко. Очима Заходу: Рецепція України в Західній Європі XI-XVIII ст- К., Основи. 1998. 566 с. URL: <http://litopys.org.ua/ochyma/ochrus.htm>

3. Національні варіанти літературної компаративістики. Київ: Видавничий дім «Стилос», 2009. 750 с. URL:

<https://drive.google.com/file/d/1wVQDaQ3o3vfBPITsovjN3jP-JEWRHQ-v/view?usp=sharing>

4. Медицька М. Станіслав Виспянський і українська література кінця XIX – початку XX століття: рецепція і типологія. Івано-Франківськ. 2008.

5. Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи. Антологія / за ред. Д. Наливайка. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2009. 487 с. URL:

https://drive.google.com/file/d/1n0BdDIZQ-ujwLvE7_Shu3K55S7RoBW18/view?usp=sharing

6. Ткачук Т. Художній доробок Станіслава Пшибишевського в осмисленні та оцінках українських критиків. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2015. – 64 с.

Словники

1. Літературознавча енциклопедія: У 2-т. / [автор-укладач Ковалів Ю. І.]. К.: Видавничий центр „Академія”, 2007.
2. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. К.: ВЦ «Академія», 2006. 752 с.
3. Новий довідник: Українська мова та література. К.: ТОВ «КАЗКА», 2005. 864 с.
4. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / [кер. проекту А. Волков]. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 636 с.
5. Шалагінов Б. Б. Романтичний словник: До історії понять і термінів раннього німецького романтизму / Б. Б. Шалагінов К.: НаУКМА, 2010.

Підручники і методичні посібники

1. Васильєв Є. Романтизм // Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. К.: Либідь, 2001. С. 370–378.
2. Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця XIX століття) / [посібник для студентів гуманітарних факультетів вищих навчальних закладів]. Тернопіль: Підручники і посібники, 1999. 224 с.
3. Гром'як Р. Літературна рецепція в компаративістичних студіях // Літературознавча компаративістика. Навч. посібник / [упоряд. Р. Гром'як, І. Папуша]. Тернопіль: Ред.-вид. відділ ТДПУ, 2002. С. 250–256.
4. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – поч. XX століття: Навч. посібник / Г. Й. Давиденко, О. М. Чайка. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 400 с.
5. Девдюк І. В. Історія зарубіжної літератури XIX – XX ст Методичні рекомендації до практичних занять / І. В. Девдюк, Н. Я. Яцків. – Івано-Франківськ: 2004.
6. Наливайко Д. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму: Підручник / Наливайко Д., Шахова К. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. 416 с.
7. Ніколенко О. М. Зарубіжна література XIX ст. Київ: Видавничий центр "Академія", 1999. 360 с.

Викладач: кандидатка філологічних наук, доцентка кафедрисвітлової літератури і порівняльного літературознавства Тамара ТКАЧУК